

Chapter 1

Introduction to Database Processing

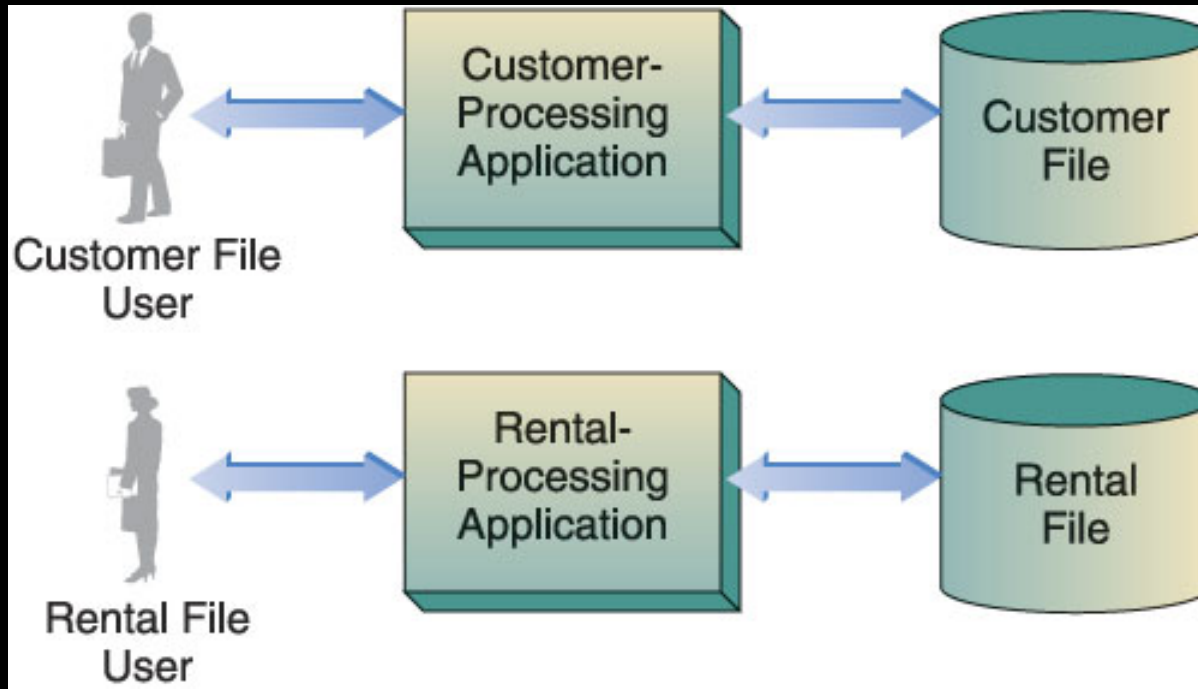

DATABASE PROCESSING
Fundamentals, Design,
and Implementation, 9/e

Başlangıçta Dosya İşleme Sistemleri Vardı

- İlk iş bilgi sistemleri bilgiyi benzer verileri ayrı dosyalarda gruplayarak depoladı.

Dosya İşleme Sistemi

Dosya İşleme Sistemleriyle İlgili Sorunlar

- Veriler birbirinden ayrı ve izole edilmiş
- Çoğunlukla veri tekrarı var
- Uygulama programına bağımlı
- Birbirine uymayan (incompatible) veri dosyaları
- Anlaşılması zor

Veri tekrarı

- Aynı veriyi farklı yerlerde depolarken tutarsızlık olasılığı çok yüksek.
- Gerçek ad ne?
 - Tablo 1: Benim adım Dan
 - Tablo 2: Benim adım Danielle
 - Tablo 3: Benim adım Daniel
 - Tablo 4: Benim adım Don

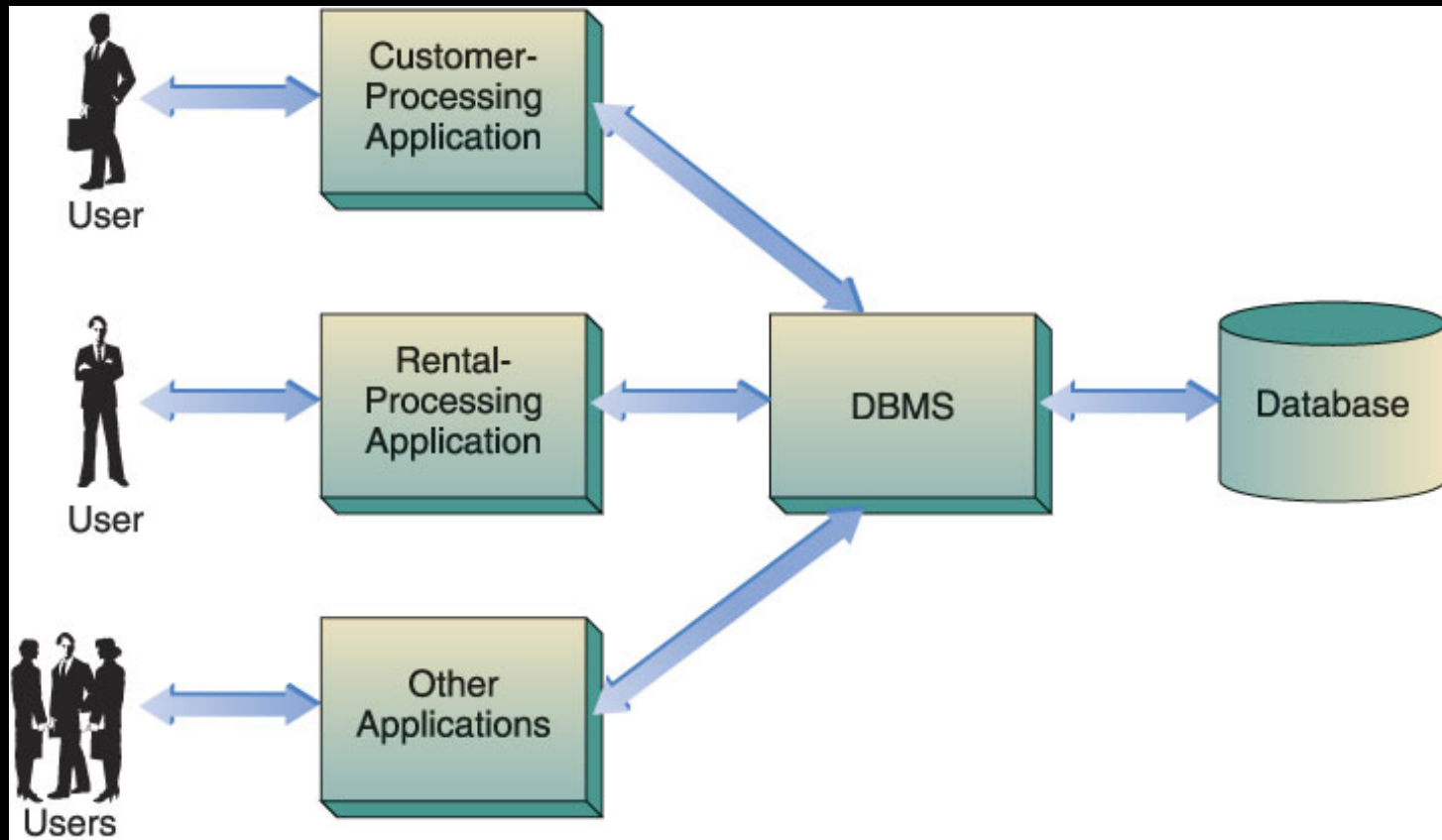
Niçin veri tabanını kullanalım?

- Bir veri tabanının amacı kişilere ve örgütlere nesnelere ilgili kayıt tutmada yardımcı olmaktır
- Veri depolamak için liste kullanmanın getirdiği sorunlar
 - Veri tutarsızlıkları
 - Veri mahremiyeti/gizliliği: Bölümler bazı verilerini paylaşmak isteyebilirler, ama tümünü değil
- Veri tabanları tek konulu tablolarda verileri depolar
- Tablolar ana ve yabancı anahtarlar aracılığıyla ilişkilendirilir

VTYS'de Veri

- Veri bütünleşik
- Veri tekrarı azaltılmış
- Veri programdan bağımsız
- Veriyi anlamak kolay

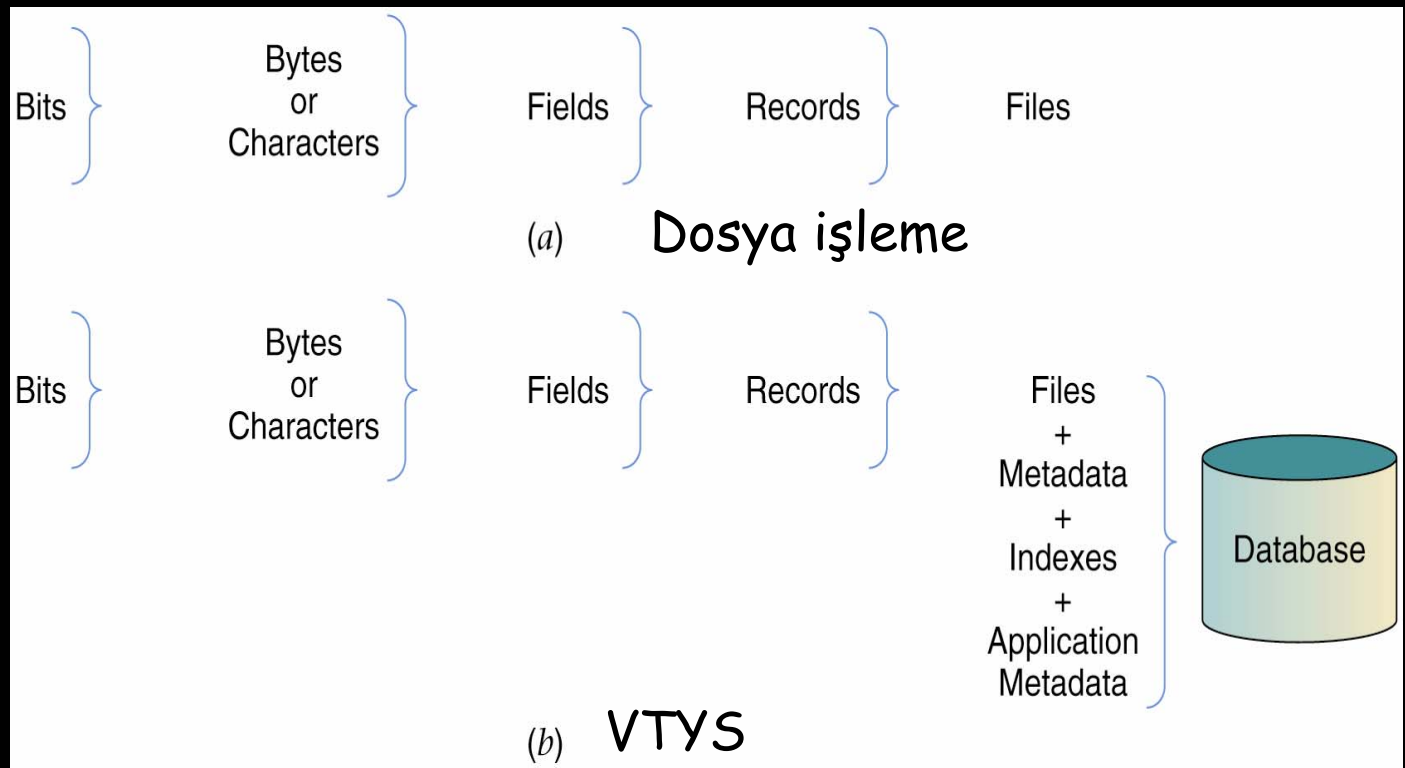
VTYS

Veri tabanını kendi kendini tanımlar

- Bir veri tabanını veri sözlüğü içerir
- Veri sözlüğü veri hakkında veridir (metadata)
 - Veri tabanında depolanan bilginin yapısını ve biçimini tanımlar

Veri Hiyerarşisi

Depolanan Veri Türleri

- Günümüzde daha yeni veri tabanlarınının çoğu değişik türde veri depolayabiliyor . . .
 - Ölçek veri
 - Adlar, tarihler, telefon no'ları
 - Resimler
 - Ses
 - Video

Lakeview Teçhizat Listesi

Lakeview Equipment Example List

Lakeview Equipment Rentals									
Job	Contractor	Phone	Equipment Type	Equipment Number	Daily Rate	Start Date	End Date	Days	Charge
Sea View Bldg	KH Services	213.444.1181	Backhoe	10400	\$750	6/17/2002	6/19/2002	3	\$2,250
Highland Center	Comstock, Inc	232.492.3383	Backhoe	10400	\$750	6/24/2002	6/24/2002	1	\$750
Sea View Bldg	KH Services	213.444.1181	Medium Crane	335	\$350	6/17/2002	7/3/2002	17	\$5,950
Long Plaza	KH Services	213.444.1181	Backhoe	10020	\$650	7/1/2002	7/3/2002	3	\$1,950
Sea View Bldg	KH Services	213.444.1181	Scaffolding		\$135	6/15/2002			
Highland Center	Comstock, Inc	232.492.3383	Medium Crane	335	\$400	7/1/2002	7/8/2002	8	\$3,200
Village Square	RB Partnership	508.555.3233	Backhoe	10020	\$750	7/8/2002	7/11/2002	4	\$3,000

Tablolarda Teçhizat Verileri

FIGURE 1-2

Lakeview Equipment
Data in Tables

The screenshot displays four database tables in a graphical user interface. Each table has a title bar with a grid icon, a name, and window control buttons. The tables are:

- JOB : ...**: A list of job names.
- CONTRACTOR : Table**: A table with Contractor and Phone columns.
- RENTAL : Table**: A table with Start Date, End Date, and Days columns.
- EQUIPMENT : Table**: A table with Equipment Type, Equipment Number, and Daily Rate columns.

Each table includes a record navigation bar at the bottom with arrows and a record number.

Name
Sea View Bldg
Highland Center
Long Plaza
Village Square

Contractor	Phone
KH Services	213.444.1181
Comstock, Inc	232.492.3383
RB Partnership	508.555.3233

Start Date	End Date	Days
6/17/2002	6/19/2002	3
6/24/2002	6/24/2002	1
6/17/2002	7/3/2002	17
7/1/2002	7/3/2002	3
6/15/2002		0
7/1/2002	7/8/2002	8
7/8/2002	7/11/2002	4

Equipment Type	Equipment Number	Daily Rate
Back Hoe	10400	\$750.00
Medium Crane	335	\$350.00
Back Hoe	10020	\$650.00
Scaffolding		\$135.00

CONTRACTOR Tablosu

FIGURE 1-3

**CONTRACTOR Table
with Additional Data**

The screenshot displays a database application interface with three tables and a tree view. The **CONTRACTOR** table is the primary focus, showing three records. The **RENTAL** table shows seven records with start and end dates and the number of days. The **EQUIPMENT** table shows four records with equipment types, numbers, and daily rates. A tree view on the left lists project locations.

Contractor	Phone	Street	Street2	City	State	Zip
KH Services	213 444 1181	111 Pine		New York City	NY	12345-1232
Comstock, Inc	232 492 3383	1200 Comstock		New York City	NY	12345-8899
RB Partnership	508 555 3233	1234 Elm		Highlands	CA	94596-9999

Start Date	End Date	Days
6/17/2002	6/19/2002	3
6/24/2002	6/24/2002	1
6/17/2002	7/3/2002	17
7/1/2002	7/3/2002	3
6/15/2002		0
7/1/2002	7/9/2002	8
7/8/2002	7/11/2002	4

Equipment Type	Equipment Number	Daily Rate
Back Hoe	10400	\$750.00
Medium Crane	335	\$350.00
Back Hoe	10020	\$650.00
Scaffolding		\$135.00

Name
Sea View Bldg
Highland Center
Long Plaza
Village Square

Tablolar Arasındaki İlişkiler

FIGURE 1-4

Lakeview Tables with Relationships

The screenshot displays three database tables with their respective fields and data. Relationships are shown as lines connecting fields in different tables.

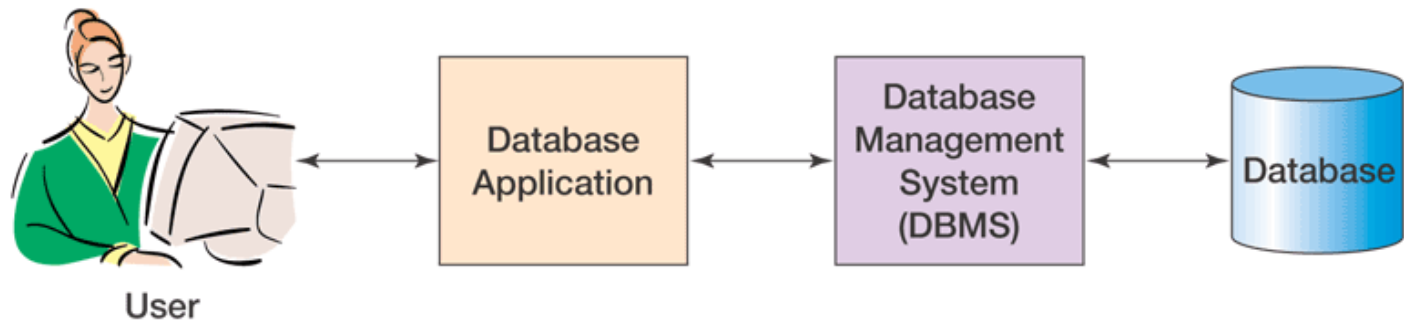
ID	Contractor	Phone	Street	Street2	City	State	Zip
1	KH Services	213.444.1161	111 Pine		New York City	NY	12345-1232
2	Comstock, Inc	252.492.3363	1200 Comstock		New York City	NY	12345-8899
3	RB Partnership	508.665.3233	1234 Elm		Highlands	CA	94595-9999

ID	JobID	ContractorID	EquipmentID	Start Date	End Date	Days
1	1	1	1	6/17/2002	6/19/2002	3
2	2	2	1	6/24/2002	6/24/2002	1
3	1	1	2	6/17/2002	7/3/2002	17
4	1	1	4	7/1/2002	7/3/2002	3
5	1	1	4	6/15/2002		0
6	2	2	2	7/1/2002	7/8/2002	8
7	4	3	3	7/8/2002	7/11/2002	4

ID	Equipment Type	Equipment Number	Daily Rate
1	Back Hoe	10400	\$750.00
2	Medium Crane	395	\$350.00
3	Back Hoe	10020	\$650.00
4	Scaffolding		\$135.00

Bir Veri Tabanı Sisteminin Bileşenleri

Figure 1.6 Components of a Database System

Uygulama Programları

- İşlevler:
 - Form yaratmak ve işlemek
 - Soru yaratmak ve iletmek
 - Rapor yaratmak ve işlemek
 - Uygulama mantığının yürütmek
 - Uygulamayı denetlemek

VTYS

- VTYS: Veri Tabanı Yönetim Sistemi
- İşlevler:
 - Veri tabanının, tabloları ve destek yapıları yaratmak
 - Veri tabanı verilerini okumak ve güncellemek
 - Veri tabanı yapılarını yaşatmak
 - Kuralları uygulamaya zorlamak
 - Tutarlılığı denetlemek
 - Güvenliği sağlamak
 - Veri tabanının yedeklemek ve gerektiğinde eski haline döndürmek
- Örnek: Oracle, DB2, Microsoft Access, SQL Server

Veri tabanı

- Veri tabanı ilgili kayıtların ya da tabloların kendi kendini tanımlayan bir koleksiyonu
- Bileşenler:
 - Kullanıcı verileri
 - **Metadata**: veri tabanının yapısı hakkında veriler
 - **Dizinler** ve ilgili yapılar
 - **Depolanmış yordamlar**: veri tabanında depolanmış program modülleri
 - **Tetikleyiciler**: belli bir veri etkinliği meydana geldiğinde yürütülen yordam
 - **Uygulama metadata'sı**: formlar ya da raporlar gibi uygulama öğelerini tanımlayan veriler

Veri Tabanı Türleri

- Kişisel veri tabanı
 - 1 kullanıcı; < 10 MB
- Çalışma grubu veri tabanı
 - < 25 kullanıcı; < 100 MB
- Örgütsel veri tabanı
 - Yüzbinlerce kullanıcı
 - >1 Trilyon bayt, muhtemelen birçok veri tabanı

Veri Tabanı Örneği 1

Mary Richards Housekeeping

- Serbest girişimci
- Tek kullanıcılı veri tabanı
- 3 Tablo (Customers, Jobs, Source)
- Veri gereksinimleri:
 - Müşteri, iş ve referansların (tavsiyelerin) birbiriyle ilişkilerini izle
 - İhale tahminlerini kaydet
 - Referans kaynaklarını izle
 - Adres etiketleri üret

Mary Richards Housekeeping

FIGURE 1-10

**Tables of Data for
Mary Richards
Housepainting**

The screenshot shows the Microsoft Access interface with three tables displayed in a data view. The 'Mary Richards: Database' window is open, showing the 'Objects' pane on the right with 'Tables', 'Queries', 'Forms', and 'Groups' categories. The 'Tables' category is selected, and the 'Create table in Design view', 'Create table by using wizard', and 'Create table by entering data' options are visible. The 'CUSTOMER' table is also visible in the 'Objects' pane.

SOURCE Table

SOURCE_ID	Name	PhoneNumber
1	Valley Designs	(303) 549-8879
2	Aspen Construction	(303) 778-8899
3	Mary Engers Design	(303) 767-7783
(AutoNumber)		

Record: 1 of 3

CUSTOMER Table

CUSTOMER_ID	CustomerName	Street	City	State	Zip	PhoneNumber	SOURCE_ID
2	Wu, Jason	123 E. Elm	Denver	CO	80210-7786	(303) 555-0089	2
3	Maples, Marilyn	2518 S. Link Lane	Denver	CO	80243-	(303) 777-6898	3
4	Jackson, Chris	4700 Lafayette	Boulder	CO	81237-3484	(549) 388-1243	2
(AutoNumber)							0

Record: 1 of 3

JOB Table

JOB_ID	JobDate	Description	AmountBilled	AmountPaid	CUSTOMER_ID
1	3/3/2000	Paint exterior in 794 White	\$2,750.00	\$2,750.00	2
2	7/7/2000	Paint dining room and kitchen	\$1,778.00	\$1,778.00	2
3	3/15/2001	Prep and paint upstairs bath	\$650.00	\$650.00	2
4	4/3/2001	Paint exterior doors in 633 Red	\$885.00	\$885.00	4
5	7/14/2001	Prep and paint interior wood trim	\$1,299.00	\$1,299.00	3
(AutoNumber)			\$0.00	\$0.00	0

Record: 3 of 5

Veri Tabanı Örneği 2

Treble Clef Music

- Yerel ağ üzerinde çok kullanıcılı veri tabanı
- 3 Tablo (Customers, Instruments, Rentals)
- Veri gereksinimleri:
 - Kiralanan enstrümanları izle
 - Birden çok kullanıcının sorunlarını hallet

Treble Clef Form 1

CUSTOMER Treble Clef Music – Customer Form

CustomerName:

HomePhone:

WorkPhone:

Street:

City:

State: Zip:

Children

- Katherine
- Jaymalina
- *

Record:

INVOICES

	InvoiceNumber	InvoiceDate	Total
☐	100087	10/16/2001	\$45
☐	98884	10/16/2000	\$37
☒	0	____	\$0

Record: of 2

Record: of 2

Treble Clef Form 2

Rental Agreement

Treble Clef Music – Rental Agreement Form

InvoiceNumber: 100087
InvoiceDate: 10/16/2001

Customer: Mary & Fred Jackson
WorkPhone: (703) 443-4482
HomePhone: (703) 443-7788

Rental Items

SerialNumber	Category	DateOut	DateReturned	MonthlyFee
478990	B flat clarinet	10/16/2001		\$17.50
556788	Standard violin	10/16/2001		\$27.25

Record: 478990 B flat clarinet of 3
556788 Standard violin
556790 Premium violin

Total: \$44.75

Record: 1 of 2

Treble Clef Form 3

INSTRUMENT

Treble Clef Music – Instrument Data Form

SerialNumber MonthlyFee
Category Rented?

INVOICES

	InvoiceNumber	InvoiceDate	Total
▶	100087	10/16/2001	\$44.75
*	____	____	____

Record: of 1

Record: of 3

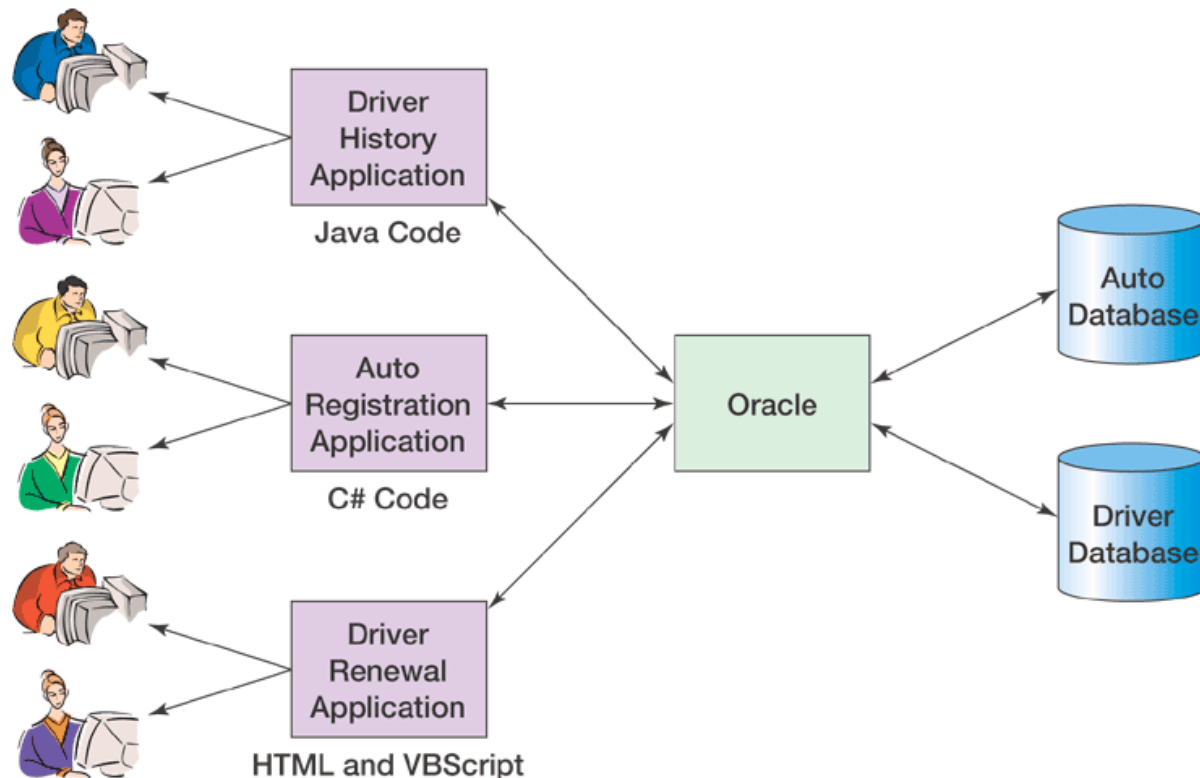
Veri Tabanı Örneği 3

State Licensing & Vehicle Registration Bureau

- 52 Merkez, 37 Ofis, Yüzlerce kullanıcı
- 40 Tablo
- Veri gereksinimleri:
 - Ehliyetle ilgili sorunları izle
 - Trafik cezaları, kazalar, tutuklamalar, sınırlamalar
 - Otomobil ruhsatlarıyla ilgili sorunları izle
 - Gelirler, yasa uygulama
 - Birçok bölümün gereksinimlerini bütüneştir

Örnek: Örgütsel veri tabanı

Figure 1.15 Organizational Database System

Veri Tabanı Örneği 4

Calvert Island Reservations Centre

- Ticaret Odası
- Verilere erişim sağlayan reklam (promosyon) veri tabanı
- Müşteri ve yer ayırtma veri tabanı süreçleri
- Veri gereksinimleri:
 - Çokluortam verileri depola (fotoğraflar, video ve ses klipleri)
 - Web'den erişilebilir olmalı
 - HTTP, DHTML, ve XML gibi web teknolojilerini kullanmalı

Farklı Veri Tabanlarının Özellikleri

Type	Example	Typical Number of Concurrent Users	Typical Size of Database
Personal	Mary Richards House Painting	1	<10 Megabytes
Workgroup	Treble Clef Music	<25	<100 Megabytes
Organizational	Licensing and Registration	Hundreds to Thousands	>1 Trillion Bytes
Internet	Calvert Island Reservations	Hundreds to Thousands	<Any

Veri Tabanı Sistemi Geliştirme

- 3 Aşama
- **Gerekirlik Aşaması**: Bir veri modeli geliştirilir
 - Veri modeli veri tabanı yapısının mantıksal gösterimidir
- **Tasarım Aşaması**: Veri modeli tablolara ve ilişkilere dönüştürülür
- **Kurulum Aşaması**:
 - Tablolar, ilişkiler ve sınırlılıklar yaratılır
 - Depolanmış yordamlar ve tetikleyiciler yazılır
 - Veri tabanına veri girilir ve sistem denenir
- Veri tabanı ve uygulamaları (aynı üç aşamayı kullanarak) yeni gereksinimleri karşılamak için değiştirilir

Uygulama Geliştirme

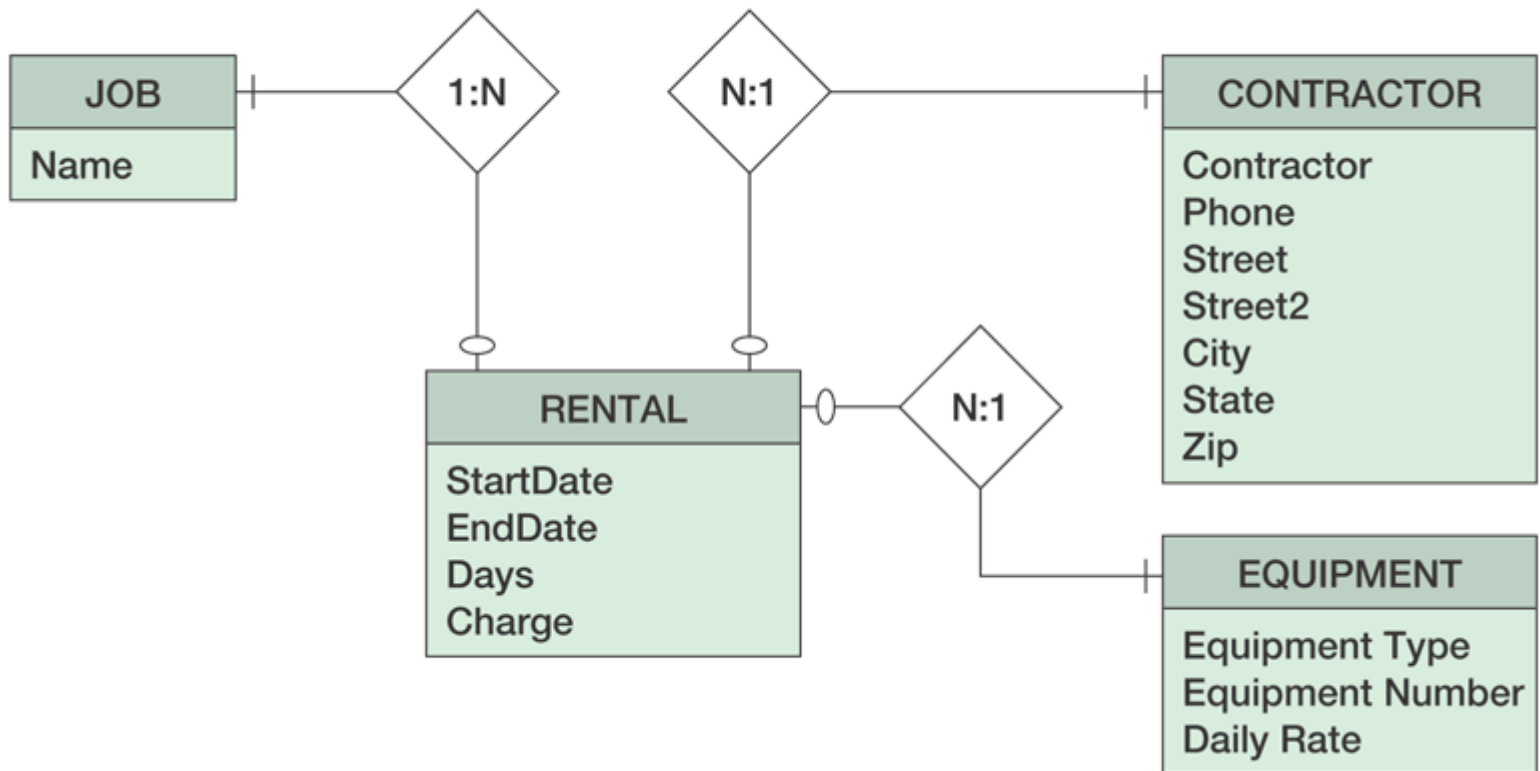
- Uygulama geliştirme veri tabanı geliştirmeye paralel yürütülür

Figure 1.17 Summary of Database Development Phases

Development Phase	Database	Application
Requirements	Build data model Specify data items Define constraints and rules	Determine application requirements
Design	Tables Relationships Indexes Constraints Stored procedures and triggers	Forms Reports Queries Application code
Implementation	Create tables Create relationships Create constraints Write stored procedures and triggers Fill database Test	Create forms Create reports Create queries Write application code Test

Örnek: Veri Modeli

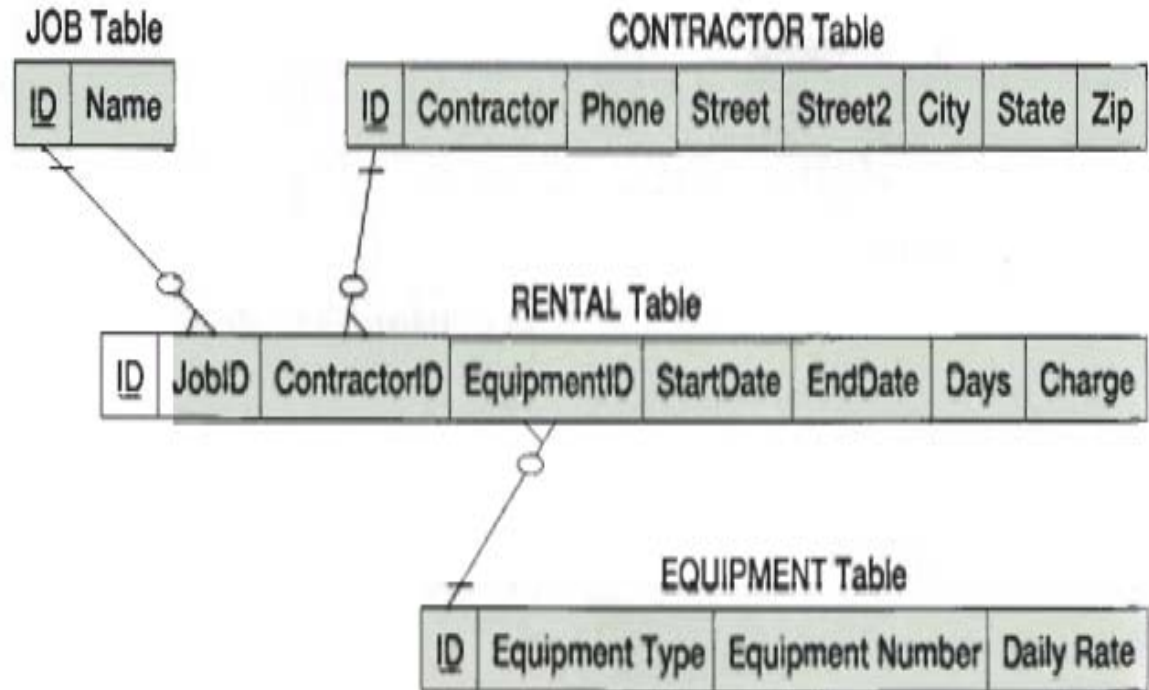
Figure 1.18 Entity-Relationship Diagram for Lakeview Rentals

Lakeview Veri Yapısı Diyagramı

FIGURE 1-19

Example Data
Structure Diagram for
Lakeview Rentals

Veri Tabanı İşlemenin Tarihçesi

Figure 1.21 Summary of the History of Database Processing

Timeframe	Technology	Remarks
Pre-1968	File Processing	Predecessor of database processing. Data maintained in lists. Processing characteristics determined by common use of magnetic tape medium.
1968-1980	Hierarchical and network models	Era of non-relational database processing. Prominent hierarchical data model was DL/I, part of IBM's first DBMS called IMS. Prominent network data model was CODASYL DBTG model; IDMS was most popular network DBMS.
1980 to present	Relational data model	Relational data model, first published in 1970; began to see commercial application in 1980. IBM endorsed it with DB2; other vendors followed by modifying their DBMS products or by creating new ones. Oracle achieved prominence. SQL became standard relational language.
1982	First microcomputer DBMS products	Ashton-Tate developed dBase products; Microrim created R:Base; Borland followed with Paradox.
1985	Interest in object-oriented DBMS (OODBMS) develops	With advent of object-oriented programming, OODBMS were proposed. Little success commercially, primarily because advantages did not justify the cost of converting billions of bytes of organizations' data to new format. Under development today.
1991	Microsoft ships Access	Personal DBMS created as element of Windows. Gradually supplanted all other personal DBMS products.
1995	First Internet database applications	Databases become key component of Internet applications. Popularity of the Internet greatly increases need and demand for database expertise.
1997	XML applied to database processing	Use of XML solves long-standing database problems. Major vendors begin to integrate XML into DBMS products.

Erken Veri Tabanı Modelleri

- 1960'ların ortalarından önce sadece manyetik teyp kullanarak sıralı dosya işleme mümkündü
- 1960'ların ortalarında disk üzerinde veri depolamanın başlamasıyla birlikte hiyerarşik ve ağ veri tabanları ortaya çıktı
 - IBM's DL/I (Data Language One)
 - CODASYL's DBTG (Data Base Task Group) modeli → günümüzdeki VTYS'lerin temeli

İlişkisel Model

- E.F. Codd 1970'de ilişkisel modeli buldu
- IBM'in DB2'si ilişkisel modele dayalı ilk VTYS ürünüdür
- ilişkisel modele dayalı diğer VTYS'ler 1980'lerin sonlarında geliştirildi
- Günümüzde DB2, Oracle, ve SQL Server ilişkisel modele dayalı en bilinen ticari VTYS ürünleridir

Kişisel Bilgisayar VTYS

- Mikrobilgisayarın ortaya çıkışı kişisel veri tabanlarının popülarlığını artırdı
- Grafik Kullanıcı Arayüzü (GUI) veri tabanlarını kullanımını kolaylaştırdı
 - İlk VTYS örnekleri: dBase, R:base, ve Paradox

Yakın Tarih

- Microsoft Access'in başarı öyküsü
 - Microsoft Office suiti ve Windows'la bütünleştirme
 - Kullanımı kolay ve güçlü bir VTYS
- İnternet veri tabanı
- XML ve veri tabanı bütünleştirme

VTYS –Günümüzde

- Ashton - Tate: dBase II, şimdi Borland
- Oracle, Focus, Ingress
- Paradox, Revelation, MDBS, Helix, Foxpro, Access (kişisel bilgisayarlar için)

Nesne Yönelimli VTYS (OODBMS)

- Nesne yönelimli programlama 1980'lerin ortasında başladı
- NYVTYS'nin amacı nesne yönelimli programlama nesnelerini ilişkisel formata dönüştürmeden bir veri tabanında depolamaktır
- Oracle 8i ve 9i gibi nesne-ilişkisel VTYS ürünleri aynı veri tabanındaki verilerin hem ilişkisel hem de nesne görünümünü verir
- NYVTYS ilişkisel modelden nesne yönelimliye dönüştürümün yüksek maliyetinden dolayı günümüzde ticari başarı kazanamadı

VTYS –Gelecekteki Yönelimler

- İstemci-Sunucu (Client-Server) uygulamaları
- İnternet Teknolojisinin Entegrasyonu
- Dağıtık işleme

Chapter 1

Introduction to Database Processing

DATABASE PROCESSING
Fundamentals, Design,
and Implementation, 9/e